

Hejčínské OKO

Zpravodaj farnosti sv. Cyrila a Metoděje v Olomouci-Hejčíně

ÚNOR 2012

Skupinky tříkrálových koledníků hejčínské farnosti letos vybraly rekordní částku peněz v městě Olomouci.

Milí čtenáři, sestry a bratři,

po lednovém „duchovním“ úvodníku o prožívání času mi dovolte, abych se s Vámi podělil o témata méně duchovní, která mi nicméně leží na srdci. Musím se přiznat, že s každým měsícem stráveným ve službě faráře při chrámu sv. Cyrila a Metoděje mám tento chrám víc a více v oblibě i po stránce stavební a architektonické. Těším se z toho, když i mezi Vámi si najdu „spojence“, kterým leží na srdci vizáž jak jeho exteriéru, tak interiéru, a kteří přicházejí s nápady, co a jak by se dalo – v rámci možností – upravit či vylepšit.

Mohli jste si všimnout, že jsme zakoupili a položili nové koberce v chrámové lodi, přeinstalovali jsme kombo scholy tak, abyste nejen slyšeli její hudební vstupy, ale také rozuměli textům, které se zpívají. Zažádali jsme Olomoucký kraj o dotaci na pokračování rekonstrukce fasády a mou velikou touhou je, aby letošní patrocinium a zároveň 80. výročí posvěcení mohl náš chrám oslavit v „do-obnoveném kabátě“. Věřím, že Vás tyto touhy nepohoršují jako „málo duchovní“. Ostatně, nedostatečné nasazení pro chrám vyčítal Hospodin svému lidu už ve Starém zákoně jako nedostatečnou horlivost pro něj samotného (srov. Ageus, 1. kap.), a máme-li rádi eucharistii, je potřebou naší lásky slavit ji v prostředí, které je krásné.

Co mi teď konkrétně leží na srdci – a v čem Vás chci poprosit o spolupráci „činem“ –, je zavedení či obnovení systému úklidu našeho kostela, aby se na něm mohlo podílet více z Vás, než je tomu doposud.

Po poradě s bratrem Petrem I., který koordinuje pravidelné vyhlášené úklidy – a mimoto stráví ještě další hodiny v kostele, abychom mohli každou neděli slavit „v čistém“ prostředí –, jsem naplánoval termíny úklidů na půl roku dopředu, abyste si mohli úklid kostela zařadit do díáře dostatečně včas a chápat jej jako

součást života ve společenství naší farnosti. Vzadu v kostele na stolečku bude arch papíru s termíny a příslušnými kolonkami, kam se můžete zapsat. Prosím Vás, abyste „zapsání se“ na úklid brali jako závazné a v případě, že nebudete moci fakticky přijít, našli za sebe náhradu nebo nám to aspoň dostatečně předem oznámili. V sedmi lidech se dá kostel, kaple Panny Marie a místnosti nad sakristií uklidit v relativně krátkém čase, samozřejmě čím více rukou, tím to jde rychleji a s menším vynaložením sil.

Řada společenství využívá místnosti nad sakristií: tzv. pondělní spolčo, úterní spolčo mladých, středěční Spona a čtvrteční spolčo, dále společenství mladých rodin, společenství maminek s dětmi, společenství maminek bez dětí a naši karmelitánští terciáři. Nakonec i rodiče dětí, které k nám chodí do náboženství, by se mohli pokládat za skupinu, která je v dobrém slova smyslu „dlužníkem“ našeho kostela. Víím, že někteří patříte do více než jednoho společenství současně! Kdyby se ale podařilo, že v každém termínu bude zapsán jeden člen z jednoho společenství a společenství si pak sama ohlídnou, aby to nebyl stále ten jeden a týž, pak by tato služba byla pokryta způsobem, který nikoho nezatíží nepřiměřeně a nadto se může stát i určitou „farně-společenskou“ záležitostí, případně službou, kterou vědomě darují Tomu, kdo v našem chrámu přebývá.

Kdyby pak někdo opravdu nemohl v čase společného úklidu, může se domluvit s bratrem Petrem a individuálně uklidit nějakou ucelenou část – kapli Panny Marie nebo místnost nad sakristií.

Děkuji Vám, kdo jste dočetli až sem... děkuji Vám, kdo se věrně podílíte na úklidu našeho chrámu... děkuji Vám, kdo se – podle možností – do úklidu zapojíte v letošním roce.

o. Norbert

ODPUSTKY

Doba postní, kterou v měsíci únoru zahájíme, není jen dobou odříkání, ale je i dobou milosti. A k milostem Božím neodmyslitelně patří **odpustky** – odpuštění časného trestu za hříchy, jež byly již odpuštěny co do viny. Jak lze v době postní tuto milost získat? *Enchiridion odpustků* (dále EO) nabízí dvě velké možnosti:

1) Plnomocný odpustek se uděluje věřícímu, který vykoná **pobožnost křížové cesty** před zastaveními řádně zřízené křížové cesty (většina kostelů takovou křížovou cestu má). Pro vykonání pobožnosti postačuje zbožná meditace o utrpení a smrti Páně, není nutné zvláštním způsobem medítovat nad tajemstvím jednotlivých zastavení. „Pobožnost křížové cesty obnovuje vzpomínku na ty bolesti, jež božský Vykupitel vytrpěl na své pouti od Pilátovy vládní budovy, kde byl odsouzen na smrt, až na horu Kalvárii, kde pro naši spásu zemřel na kříži.“ (EO, 13)

2) Plnomocný odpustek se uděluje také věřícímu, který se modlí zbožně **o jednotlivých pátcích v postní době** před obrazem ukřižovaného Ježíše text modlitby **Můj dobrý, láskyplný Ježíši**: „Můj dobrý, láskyplný Ježíši, před tvou tvář padám na kolena a plný soucitu a bolesti sám u sebe uvažuji a rozjímám o tvých pěti ranách, mám na mysli, co už prorok David vložil do tvých úst: »Probodli mi ruce i nohy, spočítat mohu všechny své kosti.« (Ž 22,17) Z celé duše tě vroucně žádám a zapřísahám: vlej do mého srdce živou víru, naději a lásku, opravdovou lítost nad spáchanými hříchy a pevnou vůli je napravit.“ (EO, 8)

Možností, jak získat plnomocný odpustek, je nepřeborně množství, ale ty už se tak úzce nevztahují k době postní.

„Odpustek je schopen získat ten, kdo byl pokřtěn, není v exkomunikaci, je ve stavu milosti alespoň na konci předepsaných úkonů. K nabytí odpustku je nezbytné: mít alespoň obecný úmysl jej získat; vykonat vše, co se požaduje, a to ve stanovené době a způsobem určeným podle ustanovení odpustku.“ (EO, P 17)

„K získání plnomocného odpustku je nutné – kromě vyloučení sebemenšího zalíbení v hříchu, a to i v lehkém – vykonat skutek, na nějž je odpustek vázán, a splnit další tři podmínky: vykonat svatou zpověď, přistoupit ke Stolu Páně, pomodlit se na úmysl nejvyššího velekněze (Svatého otce – pozn. red.). Na základě jedné svátostné zpovědi lze nabýt vícero plnomocných odpustků, zatímco na základě jednoho svatého přijímání a jedné modlitby na úmysl nejvyššího velekněze lze nabýt pouze jednoho plnomocného odpustku.“ (EO, P 20, § 1 a 2) Tři podmínky lze splnit několik dní předtím nebo potom, kdy je vykonán předepsaný odpustkový úkon, je však vhodné, aby svaté přijímání a modlitba na úmysl Svatého otce byly vykonány ve stejný den. (srov. EO, P 20, § 3)

Jak vidíme, získání odpustků nespočívá jen v přesném splnění stanovených podmínek. Ale **nutně vede věřícího člověka k duchovní obnově, k obrácení duše k Bohu**. Ideální podnět pro dobu postní – zastavit se, zamyslet se nad svým životem, nad utrpením Vykupitele, prosit o odpuštění a milost obrácení, znovu povstat, vzít svůj kříž a jít za Kristem na svou osobní Kalvárii, kde nakonec čeká vítězství nad hříchem a nad smrtí.

Daniel Dehner

Literatura:

Enchiridion odpustků. Předpisy a ustanovení o odpustcích.
Olomouc : Matice cyrilometodějská s. r. o. 2000.

LITURGICKÉ OKÉNKO

CHRÁM (2)

Pokračujeme z knihy Josepha Ratzingera – Benedikta XVI.:

Namísto dalších základních úvah se poněkud více věnujme konkrétnímu ztvárnění církevního prostoru. Louis Bouyer, především v návaznosti na výzkum E. L. Sukenika, poukázal na to, jak křesťanský chrám vzniká v plné kontinuitě se synagogou a následně bez dramatických zvratů nabývá skrze společenství s Ježíšem Kristem, Ukřižovaným a Zmrtvýchvstalým, svoji specificky křesťanskou novost. Toto úzké sepětí se synagogou, s její architektonickou podobou a s její bohoslužebnou formou, neodporuje tomu, co jsme prve řekli, totiž že křesťanská liturgie do sebe pojímá také chrám a nenavazuje pouze na synagogu. Sám význam synagogy spočíval právě v jejím vztahu k chrámu. Synagoga nikdy nebyla pouze místem určeným k výuce, jistým druhem náboženské školy, jak se vyjadřuje Bouyer, nýbrž vždy byla uspořádána tak, aby odpovídala Boží přítomnosti. Tato Boží přítomnost však byla (a je) pro židy nerozlučně spjatá se svatyní. Podle toho byla synagoga charakteristická dvěma ohnisky. Jedním je „Mojžíšova katedra“, o níž také mluví Pán v evangeliu (Mt 23,2). Rabín nehovoří sám za sebe, není ani akademickým učitelem, který intelektem analyzuje a reflektuje slovo Boží. Rabín zpřítomňuje slovo, kterým promluvil a promlouvá i dnes Bůh skrze Mojžíše k Izraeli. Bůh dnes hovoří skrze Mojžíše. Mojžíšova katedra je zde proto, aby se hora Sinaj nestala pouhou minulostí, aby zde nezaznívalo slovo lidské, nýbrž Boží.

Mojžíšova katedra neexistuje proto sama pro sebe a sama v sobě. Není pouze obrácena k lidu. Rabín hledí, stejně jako

kdokoliv jiný v synagoze, ke schránce úmluvy, nebo přesněji řečeno ke skříňce s tórou, která ztracenou schránku úmluvy zastupuje. Schránka úmluvy byla až do exilu jediným „předmětem“, který mohl být uložen na Nejsvětějším místě, a náležela jí zvláštní pozornost. Schránka byla vnímána jako prázdný trůn, na nějž se usazuje *šekina* – oblak Boží přítomnosti. Cherubové, kteří rovněž představují světové elementy, tam figurují jako „asistenti trůnu“. Nejsou pouze nějakými neomezenými božstvy, nýbrž vyjadřují adoraci celého stvoření před jediným Bohem. „Ty, který trůníš mezi cherubíny,“ bude vzýván Bůh, jehož nepojmou nebesa, jenž si však zvolil schránku za „stolec“ své přítomnosti. V tomto ohledu se význam schránky blíží vyjádření reálné Boží přítomnosti mezi lidmi. Zároveň je působivou formou absence obrazů starozákonního kultu, který ponechal Boha v jeho suverenitě a ukazuje mu pouze rohož pod jeho trůnem. Schránka úmluvy se v exilu ztratila, velesvatyně zůstala od té doby prázdná. Takovou ji našel i Pompeius, když kráčeje svatyní odhrnul oponu, zvědavě vstoupil do velesvatyně a právě v tom prázdném prostoru se setkal s podstatou biblického náboženství: prázdná svatyně se stala symbolem očekávání, naděje, že Bůh sám znovu obnoví svůj trůn.

Synagoga tedy ve schránce tóry vyjadřuje určitý druh schránky úmluvy, stává se prostorem pro určitou formu „reálné přítomnosti“, neboť se v ní uchovávají svitky tóry – živého slova Božího, skrze něž Bůh trůní v Izraeli uprostřed svého lidu. Proto byla schránka obklopena znaky bázně, které odpovídaly tajemné Boží přítomnosti. Byla chráněna závojem, před nímž hořelo sedm svící menory, sedmiramenného svícnu. Skutečnost, že součástí synagogy je „schránka úmluvy“, však v žádném případě neznamená, že se nyní místní obec stala soběstačnou, že si sama sobě vystačí. Naopak, synagoga představuje místo vlastního sebepřekročení na cestě k chrámu, ke společenství jediného lidu před jediným Bohem. Tóra je všude jedna a táž. Proto schránka ukazuje nad sebe, k jednomu místu jeho přítomnosti,

kteřé si Bůh vyvolil – na svatyni v jeruzalémském chrámu. Tato svatyně zůstala, jak říká Bouyer, „nejposlednějším ohniskem bohoslužby v synagoze“. „Všechny synagogy, v čase našeho Pána i v době následující, představovaly tento směr.“ Rabín a lid hledí na „schránku úmluvy“ a tím, že tak činí, zaměřují svůj pohled na Jeruzalém, obracejí se k svatyni chrámu jako k místu, kde je pro svůj lid Bůh přítomen. Zůstalo to tak i po zničení chrámu. Pokud byla prázdná svatyně výrazem naděje, stal se nyní takovým výrazem i zničený chrám, který čeká na návrat šekiny, na své znovuvystavení přicházejícím Mesiášem. (*Duch liturgie*. Brno : Bar-rister & Principal 2006)

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2012

MY TŘI KRÁLOVÉ JDEME K VÁM...

Když klanějí se tři králové,
doznívá kouzlo Vánoc bílých,
letos tak trochu méně ledové.
Hle, pomoc se blíží v těchto chvílích!

Charita svoje SOS vysílá:
Tři králové, kdeže jste?
Ze svých domovů na tažení vítězná,
prosíme, zas letos vyjděte!

Všemožně, co čas dovolil,
příprava rychlá nastává.
Kasičky, oblečky, a kdo má sil,
korunky na hlavy ještě sešívá.

Tisíce dveří otvírá
snaha třech králů nezištná.

Snad srdce lidu českého prozírá,
co dětí zvonění znamenat má?

Únava vkrádá se, večer se blíží,
skupinky víc a víc námaha tíží.
Požehnej, Bože, dům lidí v něm bydlicích,
kde najdou klíč pro duše mrznoucí v ulicích.

Vracíme, Bože, Ti, co jsi nám svěřil,
vždyť jsi nám celý rok bez výhrad věřil,
že zase po roce všichni ven vyjdeme
a lidem bezmocným ruku svou podáme.

Za pomoc upřímnou tisíckrát děkuji všem, co se účastnili na přípravě a realizaci letošní Tříkrálové sbírky, obzvláště našim dětem. Sestavy skupinek:

Dáša Hubičková – Eva Maršounová, Barbora Kovalová, Eliška Křížková, Radim Krebs

Wanda Šramová – Petr Tomeček, Kryštof Staněk, Michal Černý
Oldřich Chytilík – Kristýna Janebová, Lucie Janešová, Tereza Marešová

Blanka Jemelková – Anežka Jemelková, Marie Tomečková, Markéta Knapková

Ondřej Koupil – Matěj Hejl, Martin Hejnar, Matěj Nejeschleba

Sestra Magdaléna – Klára Werdichová, Pavla a Zuzanka Myškovy

Věra Coufalová – Agátka, Berenika, Martička a Juditka Coufalovy

Skupinky hejčínské farnosti vybraly letos rekordních **43.450,- Kč**, čímž se zařadily na první místo v městě Olomouci.

Bože, odplat' těmto dětem jejich dobrou vůli!

Oldřich Chytilík

POZDRAV Z EGYPTA

KLÁŠTERY SV. PAVLA POUSTEVNÍKA A ANTONÍNA VELIKÉHO: KUS ROMANTIKY V POUŠTI?

Tak jsem se zas jednou vydal na Východ. Káhira na Nilu byla jako obvykle prašná a na konci ledna také chladná. Při páteční návštěvě abúny Makária ve Staré katedrále jsem se setkal nejen s tímto výjimečným knězem, ale také s několika koptskými křesťany, které jsem neviděl asi rok. Na konci audience jsme poprosili otce Makária o požehnání a při cestě domů jsem byl vyzván, abych se druhý den ráno přidal k poutníkům na cestě na poušť. Kdo by řekl „ne“? Nad teplým čajem jsme ve studených ulicích Káhiry dohodli podrobnosti cesty a vydali se kolem půlnoci každý do svého domova na pár hodin odpočinku.

Odjížděli jsme ve čtyři hodiny ráno. Támel přijel jako zkušený podnikatel, výhledově i budoucí novic v jednom z místních klášterů, svým Peugeotem 307 s benzínovým motorem o obsahu 2 l, který vůbec nešetřil a jel téměř vždy nad 170 km/h. Což byla u něj nízká rychlost, protože mu jeho zpovědník abúna Fanús z kláštera sv. Pavla doporučil, aby jezdil pomalu. Cesta doslova utíkala,

protože motor táhnul velmi dobře. Káhira byla za chvíli za námi a už se přiblížil Suez, kde jsme dotankovali nádrž žíznivého motoru. Od Suezu se podél Rudého moře směrem na jih táhne po pobřeží klikatá cesta k letoviskům, plážím, resortům až k odbočce ke klášterům sv. Pavla Poustevníka a sv. Antonína Velikého vzdáleným od sebe asi 40 km.

*Abúna Fanús z kláštera
sv. Pavla Poustevníka v obležení
poutníků dožadujících se požehnání*

Cestu z Káhiry až do prvního z klášterů jsme urazili za neuvěřitelné tři hodiny. Stihli jsme se tak zúčastnit i ranní eucharistické liturgie sloužené mnichem, jehož jméno bylo také Makárius. Začalo to dobře. V klášteře byli mniši a zástupy poutníků. Z jednodenního výletu se nakonec staly tři dny na poušti. Moji průvodci odjeli zpátky do Káhiry a já jsem se usadil v jedné z komůrek pro návštěvníky. Poutníci přijížděli ve vlnách jako moře na břeh, neustále a vytrvale. Až přijelo také osobní auto s káhirskou poznávací značkou. Řídil ho Ašraf ze známé dopravní firmy pana Nabíla, která se zaměřuje na dopravu cizinců po památkách, a zvláště po těch křesťanských. Z auta vyšli dva běloši lehce důchodového věku. Evropané se sem nepřijíždějí podívat moc často, a proto jsem se s nimi seznámil. Přijeli pobýt na jednu noc do kláštera sv. Antonína. Chtějí se prý zúčastnit liturgie a také navštívit poustevnu sv. Antonína, považovaného za zakladatele mnišství. Ve skutečnosti je to jen díra ve skále v horách nad klášterem.

Za průvodce jim byl určen Mína, mladý kopt s kanadskou národností, pasem i občanstvím, pobývajícím na čas v klášteře v zemi, kde má své kořeny a kam se neustále vrací. Hlavní událostí toho dne měla být liturgie v horách v kapli pod jeskyní sv. Antonína.

*Klášter sv. Pavla
Poustevníka. V okolí
jsou nové poustevnny
pro mnichy a další
hospodářské budovy*

Ten den se podle koptského kalendáře slaví Nanebevzetí Panny Marie, další den byl na program svátek sv. Antonína Velikého. Liturgická konstelace svátků a slavností byla příznivá. Eucharistie se ten den slavily po celém klášteře. V kapli v horách ji měl sloužit abúna Lazar, který žije v horách v poustevně a do kláštera sestoupí jen asi třikrát do roka. Asi hodinu před půlnocí jsem se tedy vydal do chladné noci k horám za klášterem. Měsíc dorůstal a na východním nebi vypadal jako porcelánová miska plná mouky, která již přepadává přes okraj. Ta bílá mouka se pak sypala na zem a kopce přede mnou byly pořežány tím bílým světlem, stíny vypadaly jako prázdná a nesmyslná místa uprostřed masívů skal. Po cestě nahoru jsem zahlédl světlo v kopci, které se kmitalo a zřejmě se blížilo dolů. Abúna Lazar vyšel, aby slavil liturgii. Došel jsem ke kapli v kopci krátce před ním. U vchodu čekal i Mína s dvěma cizinci a s dalšími pěti koptskými křesťany. Jen muži, ženy by v klášteře na noc zůstávat neměly. Otec Lazar, jak se ukázalo, byl Australan, který před lety konvertoval a stal se koptským křesťanem. S povolením od koptského papeže pobývá v jedné z jeskyní. Eucharistická liturgie skončila krátce po druhé hodině ráno. Před úsvitem ve čtyři hodiny začínaly ranní chvály v kostele sv. Apoštolů v klášteře.

Po krátkém pozdravení s otcem Lazarem jsme se vydali společně do údolí. Byla tma, klopytali jsme, z únavy jsme moc nemluvíli, ochladilo se. Po prvních pár minutách se ke mně při-

dal Mína a očividně nebyl ve své kůži. Že mi něco musí říct. Odvedl dva návštěvníky z Evropy do poustevny sv. Antonína, aby před začátkem liturgie zpívali žalmy a litanie ke sv. Antonínovi, s čímž oni souhlasili a očividně se na to těšili. U koptů je to obvyklá podoba projevů úcty ke světcům. Cizinci se ale k liturgickému zpěvu v jeskyni přidat nechtěli, ač se mělo zpívat v jim srozumitelném anglickém jazyku. Že prý na takové věci nejsou moc založení a že by raději jen tak chtěli nasávat atmosféru místa a kochat se krásou. Mína to nemohl pochopit. Proč sem tedy přijeli, co vlastně od něj chtěli a proč s ním šli na liturgii, kterou nechtějí slavit? Z rozhovoru s nimi pak vyzvěděl, že podle jejich náboženského přesvědčení, ač se považují za křesťany, se v eucharistické liturgii nezpřítomňuje oběť Ježíše Krista a Spasitel tak není reálně přítomen v chlebu a vínu. Pro koptské křesťany samozřejmě myšlenka a jeden z pilířů jejich víry. Všechno mi to po cestě dolů říkal a pořád nemohl pochopit, proč sem přijeli.

*Na úpatí hor
leží klášter
sv. Antonína Velikého*

Koptové jezdí do klášterů vždy jako poutníci. Někteří jsou sice zbožnější a někteří méně, ale vždycky je cílem jejich cesty úcta k světcům daného místa a také liturgická slavnost, ve které se setkávají s Pánem. Náboženská turistika, která se tak intenzívně rozvíjí v bohatém západním světě, je jim naprosto cizí a neznají ji. Mínu tento turistický postoj návštěvníků očividně vyvedl z míry. Hledání romantiky a užívání si atmosféry místa nebylo vlastní ani prvnímu poustevníku sv. Pavlovi, ani sv. Antonínovi Velikému. Není vlastní ani koptským křesťanům. Odejít na poušť

neznamenal najít si místo, kde si lidé urovnávají myšlenky a na chvíli utečou ze světa, aby si odpočinuli. Jít na poušť vždy znamenalo najít místo pro duchovní bojiště, na kterém se člověk bije o život. Proto je také v kláštorech každý příchozí přivítán se všemi poctami jako poutník. V kláštorech je do všech míst volný přístup, ikony jsou vystaveny, neukrývají se v muzeích, ostatky svatých jsou v relikviářích, poustevny prvních mnichů jsou otevřené, liturgie se může účastnit kdokoli, klášter tak každého přivítá do nejintimnějšího místa svého života, poutníkům je velmi často dáváno zdarma jídlo. Posvátná místa v Egyptě opečovávají koptští křesťané už po staletí a mnohá z nich jsou spojena i s mučednickou smrtí jejich obyvatel. Nebýt jejich trpělivosti a vytrvalosti, byla by jistě zanikla a dnes by ani nebylo zřejmé, kde se nacházela tradice uchováající odkaz jejich obyvatel.

Mína si tak ze setkání s náboženskými turisty odnesl poučení, o které se se mnou podělil. Sdílené trápení je poloviční trápení. Přijet na posvátné místo a být pozorovatelem je stejné jako být pozván na nedělní oběd a jen se nezúčastněně kochat rodinnou atmosférou a sem tam si udělat snímek na památku. Cestu dolů z kopce do údolí nezapomenu. Mína svoji zkušenost určitě taky ne. Náboženskou turistiku jako dynamicky se rozvíjející odvětví cestovního ruchu to ale zřejmě neovlivní. Koptští křesťané však na svých posvátných místech přečkali

Vchod do jeskyně sv. Antonína Velikého. Poutníci si na znamení úcty před vstupem na posvátná místa zouvají obuv. Srov. Ex 3,5

mnohá těžká období. Nepochybně přečkají i období náboženské turistiky.

*Jaroslav Franc
Káhira 1. 2. 2012*

ZAHRADA BOROMEJEK

Venkovské stavení „Hrádeček“ tvořilo rámec životního epilogu Václava Havla, mimořádné, vynikající osobnosti naší doby. V těch adventních týdnech minulého roku stály při něm až do posledního vydechnutí, kromě jeho nejbližších, i sestry boro-mejky. Sám si je vybral jako průvodkyně závěrečného úseku své životní pouti.

Po ukončení své služby byly oslovovány pracovníky sdělovacích prostředků. Měli jsme pak možnost číst jejich slova, či vidět je na obrazovce. Byly vyrovnané, skromné, pokorné, oduševnělé... Co víme o kongregaci Milosrdných sester sv. Karla Boro-mejského? Obrátme se k historii a k inspiracím, pod jejichž vlivem společenství sester vznikalo.

Začněme v 16. století, v Miláně, osobností sv. Karla Boro-mejského. Tento muž (1538–1584), druhorozený hraběcí syn, byl již ve svém mládí zasvěcen kněžskému stavu. Byl to mimořádně nadaný, pilný student, vyznačující se vysokými morálními kvalitami. Své heslo „Humilitas“ (tj. pokora) uplatňoval po celý svůj život. Když byl v roce 1563 jmenován v Miláně biskupem, realizoval neúnavně své plány. Stavěl nemocnice, zřizoval útulky pro chudé, sirotky, zakládal semináře, rozdával rodové jmění. Býval označován jako jeden z největších biskupů v historii církve.

Při rozsáhlé morové epidemii, která v roce 1576 vypukla v Miláně v nebyvalém rozsahu, se plně zapojil do duchovní i praktické péče o nemocné a umírající. Pracoval až do úplného vyčerpání svých sil. V roce 1584 se zhroutil pod tíhou úkolů, které si sám ukládal. Ve svých 46 letech umírá.

Uplynulo pak 67 let, když v západofrancouzském městě Nancy dal mladý advokát Josef Chauvenel (1620–1651) podnět ke zřízení družiny dobrovolných ošetřovatelek, jsa inspirován vzorem činnosti sv. Karla Boromejského. Byla to těžká doba na konci třicetileté války, plná lidské bídy a utrpení dospělých i dětí. Stal se doslova advokátem chudých a do této služby dával své síly, zdraví i jmění. Ve věku 31 let umírá, zasažen morovou nákazou. Jeho otec pak dokončuje a plní jeho přání a otevírá *Dům milosrdenství* s prvními pěti sestrami. Tyto, vyloučeny ze svých pokrevních rodin, zakládají řeholní rodinu, kterou zasvěcují Svaté rodině Nazaretské. Postupně získávají státní i církevní souhlas jako Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského. Tento světec svým příkladem utvářel srdce a činy sester. Společenství se postupně rozrůstalo a rozšiřovalo svoji činnost také mimo hranice Francie, i mimo evropský kontinent.

Ohlas jejich konání dolehl až do českých zemí. V roce 1834 odjíždějí dvě české dívky do Nancy a po roce další dvě. V roce 1837, na svátek sv. Václava, se všechny vrátily i s jednou francouzskou sestrou do Čech. V Praze započaly svoji činnost v ústavu slepých na Klárově. Dva malé domky, které zakoupily (i s pomocí Františka a Heleny z Lobkovic) pod strahovskými zahradami, daly základ nemocnici a mateřskému domu s kostelem sv. Karla Boromejského. Jejich činnost se rychle rozrůstala po celé zemi. V roce 1945 působily již na 120 místech, v nemocnicích, ve školách, sociálních ústavech.

V 50. letech minulého století jim byl majetek zabaven a sestry musely odejít ze škol a nemocnic. Zůstaly jen v sociálních ústavech pro tělesně a mentálně postižené. Ostatní pracovaly v pohraničí, např. v textilních továrnách. Po sametové revoluci se vracejí na „svá“ místa, již ve značně redukováném počtu.

Vlastní charisma Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského je kontemplace a účinné milosrdenství: služba chudým, nemocným, potřebným. To jsou květy jejich zahrady, které rozdávají. Tuto jejich charakteristiku plně vnímal i Václav

Havel a sám si boromejky vybral jako své ošetřovatelky, průvodkyně. A tak postupně sestry Angelika, Evangelista, Alena, Ludmila (ta je z kongregace Šedých sester) tvořily oddanou družinu v závěru cesty nemocného Václava Havla. Jako poslední stála u jeho lůžka sestra Veritas (Pravda). Jako by svým jménem symbolicky ztělesňovala do poslední minuty na tomto světě Havlův ideál, že „Pravda a Láska zvítězí nad lží a nenávistí“. Sama řekla s trochu hořkým humorem v rozhovoru pro Katolický týdeník (1/2012): „...a tak jsem vlastně i já v tom klubu pravdoláskářů, kteří jsou nepochopení a vysmívání.“

L. K.

Literatura:

Encyklopedie českých klášterů. Praha : Libri 1998.

Řeholní život v českých zemích. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství 1997.

V jednom společenství. Praha : Vyšehrad 2009.

MILUJ MNE TAKOVÝ, JAKÝ JSI!

JEŽÍŠ MLUVÍ K TVÉMU SRDCI

Znám tvou bídu, tvé boje, trápení tvé duše, slabosti tvého těla. Víím o tvé zbabělosti, o tvých vinách, a přesto ti říkám: „Dej mi své srdce, miluj mne takový, jaký jsi.“

Jestli čekáš, až budeš jako anděl, abys mi mohl dát svou lásku, nikdy mne nebudeš milovat.

I když jsi zbabělý při plnění svých povinností a při cvičení se v ctnostech, i když znovu a znovu upadáš do hříchů, kterých by ses už nechtěl dopustit, nedovoluji ti, abys mne nemiloval! Miluj mne takový, jaký jsi!

V každém okamžiku, ať se nacházíš v jakékoliv situaci, ve chvílích horlivosti nebo vnitřní prázdnoty, ve věrnosti nebo nevěrnosti, miluj mne takový, jaký jsi! Chci lásku tvého chudičkého srdce, protože pokud čekáš, až budeš dokonalý, nikdy mne nebudeš milovat.

Nemohl bych snad z každého zrníčka písku udělat serafa, který by zářil čistotou, šlechetností a láskou? Nejsem snad všemohoucí? A když se mi zalíbilo opustit všechny ty nádherné bytosti v nebi, abych dal přednost úzkoprsé lásce tvého srdce, nejsem snad pánem své lásky?

Mé dítě, dovol mi, abych tě miloval; chci tvé srdce. Jistě tě časem proměním, ale dnes tě miluji takového, jaký jsi, a přeji si, abys i ty mne miloval takový, jaký jsi. Chci se dívat, jak tvá láska stoupá z propasti tvé ubohosti.

Miluji v tobě i tvé slabosti, miluji lásku chudých a malomyslných. Chci, aby od ubohých ustavičně zaznívalo volání: „Ježíši, miluji Tě!“

Chci jen a jen píseň tvého srdce; nepotřebuji tvou chytrost a tvůj talent. Potřebuji jen jedno: vidět, jak pracuješ s láskou!

Nejsou to ctnosti, co si od tebe přeji. Kdybych ti je měl dát, jsi tak slabý, že by živily jen tvou sebelásku. Ale neobávej se. Mohl jsem tě povolát k velkým věcem, ne, budeš neužitečný služebník a já ti vezmu i to málo, co máš, protože jsem tě stvořil jen pro lásku.

Dnes stojím u dveří tvého srdce jako žebrák, já Král králů. Klepu a čekám! – Pospěš si a otevři mi! Nevymlouvej se na svoji bídu. Kdybys úplně poznal svou ubohost, zemřel bys od bolesti.

Co by mohlo zranit mé Srdce, je to, že bys o mně pochyboval a odmítl mi důvěřovat. Chci, abys i tu nejnevýznamnější činnost dělal jen z lásky ke mně. Spoléhám na tebe, že mi daruješ radost.

Nestarej se, že nemáš žádné ctnosti – dám ti své. Máš-li trpět, dám ti k tomu sílu.

Když mi dáš svou lásku, dám ti tolik, že se naučíš milovat tak, jak se ti o tom ani nesnilo. Mysli jen na to, abys mě miloval takový, jaký jsi!

Dal jsem ti svou Matku. Dovol, ať všechno, úplně všechno prochází jejím čistým Srdcem.

Ať se stane cokoliv, nečekej, až se staneš svatým, abys mi mohl dát svou lásku. Nikdy bys mne nemiloval. – A nyní jdi!

Ecce Mater Tua. Nr. 268 (Z týdeníku Světlo 25/1994)

SMĚJEME SE S REDAKČNÍ RADOU

Do jedné rodiny přišel na návštěvu kněz. Malá Maruška něco kreslí. Kněz se jí ptá: „Co kreslíš, Maruško?“

„Pána Boha.“ – „Ale Maruško, vždyť nikdo neví, jak Pán Bůh vypadá.“ – „Až skončím, tak to budete vědět!“

INFORMACE

Aktuální informace naleznete také na farních webových stránkách www.farnost-olomouc-hejcin.cz.

ZMĚNY PROGRAMU BOHOSLUŽEB V HEJČÍNĚ:

V pondělí 20. února nebude mše svatá z důvodu nepřítomnosti bratří kněží.

Úklid kostela se uskuteční v následující soboty, vždy od 9 hodin: 11. února, 10. března,

31. března, 5. května, 9. června. Prosíme, abyste se závazně zapsali na arch s termíny umístěný v hejčínském kostele na stolečku pod kůrem (více v úvodníku tohoto čísla Oka). Vítejte všechny, kdo můžete a jste ochotni podílet se na této službě farnosti. Děkujeme.

Sobota 11. února je **Světovým dnem nemocných**. V tento den máme v modlitbách více pamatovat na nemocné a můžeme prosit o pomoc Pannu Marii Lurdskou (v loňském roce byla lékařsky uznána další dvě uzdravení v Lurdech jako nevyšetřitelná – celkem je těchto případů už 68).

V neděli 19. února se koná **sbírka Halář sv. Petra** (výtěžek této sbírky použije Svatý otec jménem celé církve na pomoc lidem v nouzi po celém světě).

Modlitební večer chval bude 21. února v 19.30 hodin v hejčínském kostele v místnosti nad sakristií.

Popeleční středa a začátek postní doby připadá letos na 22. února. Při mši svaté, která bude v kostele v 17.30 hodin, se bude udělovat **popelec**. Tento den (stejně jako Velký pátek) je **dnem přísného postu**. **Půst zdrženlivosti od masa** zavazuje od 14 let,

půst újmy (možnost najíst se jedenkrát za den dosyta) zavazuje od 18 do 60 let.

Společná **modlitba křížové cesty** v hejčínském kostele bude o nedělích doby postní v 17.30 hodin.

Farní spoření a sbírka na opravy kostela bude v neděli 26. února.

Návštěva nemocných se uskuteční ve čtvrtek 1. března dopoledne.

Pátek 2. března je dnem **65. výročí úmrtí arcibiskupa Leopolda Prečana**. Následující neděli 4. března po mši svaté v 7 a v 10 hodin bude otevřená krypta, která je místem posledního arcibiskupova odpočinku.

Setkání nad Biblií v modlitebním duchu s Mariánem Jahodou bude v hejčínském kostele v místnosti nad sakristií v neděli 4. března od 19 hodin.

Zpravodaj farnosti sv. Cyrila a Metoděje v Olomouci-Hejčíně.

Adresa redakce: Římskokatolická farnost, Cyrilometodějské nám. 1, 779 00 Olomouc 9,
tel.: 585 425 025, mobil: 731 742 219, e-mail: olomouc@karmel.cz, internet: www.farnost-olomouc-hejcin.cz.
Redakční rada: Daniel Dehner, Jaroslav Franc, Ludmila Kolková, Ondřej Koupil, o. Norbert Žuška.

Tisk Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc 2012.

Příští číslo: 4. března 2012.